

Novela vyhlášky č. 428/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 256/2023 Sb. k zákonu č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích

Karel Frank

Vyhláška je předkládána z důvodu transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2020/2184 ze dne 16. prosince 2020 o jakosti vody určené k lidské spotřebě do právního řádu České republiky. Tato směrnice v plném rozsahu nahrazuje s účinností od 13. ledna 2023 směrnicí Rady 98/83/ES ze dne 3. listopadu 1998 o jakosti vody určené k lidské spotřebě.

Novela vyhlášky č. 428/2001 Sb. ve znění vyhlášky č. 256/2023 Sb. (dále jen vyhláška) vychází z evropské směrnice 2020/2184. Veškeré principy ochrany veřejného zdraví zůstávají zachovány, ale dochází:

- **k povinnému zavedení komplexního přístupu k bezpečnosti vody, který je založen na posouzení rizik zahrnujících celý zásobovací řetězec** již od povodí přes odběr, úpravu, akumulaci a rozvod vody až po „kohoutek“,
- **k úpravě rozsahu a hodnocení úplných a krácených rozborů surové vody** na základě výsledků posouzení rizik, zpracovaného podle vyhlášky č. 252/2004 Sb., v platném znění, kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody.

Novela vyhlášky zahrnuje také změny podle novely zákona o vodovodech a kanalizacích č. 274/2001 Sb., platné od 30. 5. 2023, a některé úpravy stávající vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Novela vyhlášky byla vydána 31. 8. 2023 a je účinná od 1. září 2023. V této vyhlášce jsou, stejně jako v předešlé novele, uvedeny odložené účinnosti některých ustanovení a příloh s následujícími termíny: 1. ledna 2024, 1. července 2024, 1. ledna 2025, 1. ledna 2026 a 1. ledna 2036.

Poslední novely se stávají v některých částech náročně pro správnou aplikaci, zvláště z hlediska průniků termínů. Z tohoto důvodu pro bezproblémové zavedení novely vyhlášky do praxe **uvádíme vybrané změny podle termínů účinnosti s krátkým komentářem.**

V tomto článku se tedy nejedná o kompletní komentář ke všem paragrafovaným změnám uvedené novely. Článek uvádí větší změny platné od 1. 9. 2023, od 1. 1. 2024 a změny, které budou platit v dalších letech, aby si čtenáři vytvořili přehled, co lze očekávat.

Změny ve stávající vyhlášce s účinností od 1. září 2023

Příloha č. 9

Technické ukazatele pro plán kontroly jakosti vod v průběhu výroby pitné vody, **příloha doznala značných změn**, je prakticky nová.

Příloha č. 13

Požadavky na jakost surové vody, ukazatele jakosti surové povrchové vody a jejich mezní hodnoty pro jednotlivé kategorie standardních metod úpravy surové vody na vodu pitnou, **příloha doznala značných změn**, je prakticky nová.

Příloha č. 14

Podmínky měření hodnot ukazatelů jakosti surové vody, **příloha doznala změn**, má vazbu na přílohu č. 13.

Změny ve stávající vyhlášce s účinností od 1. ledna 2024

Kromě menších slovních úprav se jedná zvláště o následující větší změny:

Úpravy v přílohách vyhlášky:

- **ve formulářích č. 1–4 pro majetkovou evidenci** se uvádí identifikátor změny údajů v digitální technické mapě (DTM) – je přidělen na základě zápisu údajů o vodohospodářské infrastruktúře do DTM podle § 2 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 393/2020 Sb., o digitální technické mapě (zavádí se pro spojení s další databází a bude používán současně se stávajícím identifikačním číslem majetkové evidence IČME);
- přílohy č. 2 a 3 mají nově rozšířené popisy některých částí technologie (technologické postupy, využívané chemikálie apod.);
- příloha č. 3 obsahuje nové údaje u odlehčovacích komor (přesná lokalizace a uvedení ředicích poměrů);
- příloha č. 5 (vysvětlivka 3) obsahuje výpočty pro bilance včetně podrobného popisu a definic (např. ztráty vody);
- příloha č. 22 uvádí strukturu databázového souboru.

Je nezbytné, aby se provozovatelé věnovali **komplexně celé ekonomické části uvedené v příloze č. 19 a následujících**. Je však zároveň bezpodmínečně nutné postupovat v souladu s kalkulacemi a dalšími pokyny danými **Ministerstvem financí**. Pro rok 2024 se povedlo ve značné míře sjednotit formuláře ve vyhlášce s formuláři Ministerstva financí, jejichž vyplnění je také povinností provozovatelů VaK. Tyto formuláře jsou již doplněny vzorci a pokyny pro výpočty.

Příloha č. 19

Kalkulace cen pro vodné a cen pro stočné pro kalendářní rok.

Názvy tabulek v příloze:

- Kalkulační položky pro výpočet ceny pro vodné a ceny pro stočné,
- Kalkulovaná cena pro vodné a stočné,
- Kalkulace pachtovného nebo nájemného,
- Kalkulovaná cena pro vodné a cena pro stočné při dvousložkové formě,
- Zisk zajišťující návratnost kapitálu podle cenové regulace,
- Meziroční nárůst zisku podle cenové regulace,
- Přiměřený zisk podle cenové regulace a zisk uplatněný v kalkulaci,
- Přiměřený zisk uplatněný v pachtovném nebo nájemném podle cenové regulace.

Příloha č. 19a

Členění kalkulačních a ostatních položek, jejich obsah, objemové a množstevní položky při kalkulaci ceny pro vodné a stočné.

Názvy tabulek v příloze:

- Kalkulační položky pro výpočet ceny pro vodné a ceny pro stočné,
- Kalkulovaná cena pro vodné a cena pro stočné,
- Kalkulace pachtovného nebo nájemného,
- Kalkulace průměrného zisku příjemce vodného a stočného,
- Kalkulace průměrného zisku propachtovaného majetku.

Příloha č. 19b

Kalkulace ceny pro vodné a pro stočné pro kalendářní rok XXXX (t) v členění jednotkových nákladů.

Příloha č. 20

Porovnání všech položek kalkulace pro vodné a cen pro stočné za kalendářní rok XXXX (t) a dosažené skutečnosti v témže roce.

Názvy tabulek v příloze:

- Kalkulační položky pro výpočet ceny pro vodné a ceny pro stočné,
- Kalkulovaná cena pro vodné a cena pro stočné,
- Kalkulace pachtovného/nájemného,
- Kalkulace průměrného zisku příjemce vodného a stočného.

Příloha č. 22 a další

Uvedena je **struktura databázového souboru**, VUME, VUPE a další.

Změny ve stávající vyhlášce s účinností od 1. ledna 2025

Na základě směrnice 2020/2184 **se značně rozšiřují informační povinnosti provozovatelů ev. vlastníků**. Jedná se především o informace o jakosti vody, o ceně, o objemu vody spotřebované v domácnosti, odkaz na internetové stránky pro další informace. V novele jsou veškerá vyžadovaná data pro veřejnost uvedena v § 36a a dále § 36b.

Změny ve stávající vyhlášce s účinností od 1. ledna 2026

Tématu **stanovení podmínek pro zpracování a realizaci Plánu financování obnovy (PFO)** se bude třeba věnovat velmi podrobně a již se nyní připravovat. Novela řeší problematiku **rezerv** v PFO, způsob vykazování, **způsob čerpání**, neuvažuje se opotřebování a další podrobnosti. Pozn.: v novém programovém vybavení majetkové a provozní evidence je uvedena záložka: Plán financování obnovy. Ta umožňuje provést výpočty pořizovacích cen podle MP a MZe a výši potřeby tvorby fondu oprav a dále i s tisky PFO s již připravenými formáty.

*Ing. Karel Frank
technický auditor MZe*